

РЕШЕНИЕ

№ 26128

гр. София, 28.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав, в
публично заседание на 01.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ана Методиева

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **4555** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на М. Й. (М. У.), [дата на раждане], гражданин на Република Турция, подадена чрез адв. Г. Г., срещу Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване тип „D“ по заявление № IST26003628V от 04.02.2026 г. на завеждащ „Консулска служба“ в Генерално консулство на Република България в И., Република Турция.

В жалбата се релевира доводи за незаконосъобразност на отказа като постановен при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и с целта на закона. Позовава се на обстоятелството, че по предходен отказ за издаване на виза е било постановено съдебно решение, с което отказът е отменен и преписката е върната за ново произнасяне. Поддържа, че при новото произнасяне административният орган отново е издал отказ, без да съобрази задължителните указания на съда и без да изложи конкретни фактически мотиви, които да позволяват проверка на приложеното основание по чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ. Твърди, че това основание е приложено формално, тъй като в акта не са индивидуализирани нито конкретното престъпление, нито съдебният акт, нито датата на осъждане, нито наложеното наказание, нито съответствието между чуждестранната правна квалификация и състав по българското наказателно право. Излага, че без такава конкретизация адресатът на акта е поставен в невъзможност да разбере действителните фактически основания за отказа и да организира адекватно защитата си. Поддържа още, че отказът засяга правото му на личен и семеен живот, тъй като заявената цел на пребиваването е свързана със събиране със съпругата му, българска гражданка, пребиваваща в Република България. Твърди, че при издаване

на отказа не е извършена преценка за съразмерност между твърдения публичен интерес и засягането на семейния живот, нито са обсъдени представените документи относно брака, адреса на пребиваване и условията за престой.

Прави искане отказът да бъде отменен, а преписката да бъде върната на административния орган за ново произнасяне при спазване на указанията на съда.

Ответникът не изразява становище по жалбата.

Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав, след преценка на събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 04.02.2026 г. М. Й., гражданин на Република Турция, е подал в Генералното консулство на Република България в И. заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване тип „D“, по което е образувана преписка № IST26003628V. От заявлението се установява, че заявителят е [дата на раждане] в Република Турция, семейно положение „женен“, както и цел на пътуването, свързана със събиране със съпруга/семейно пребиваване в Република България.

Към заявлението са представени документи, сред които заявление за издаване на виза, застраховка, договор за наем, удостоверение за сключен граждански брак, извлечение от сметка, пълномощно, паспорт и свидетелство. Видно от представения договор за наем на недвижим имот от 05.01.2026 г., жалбоподателят е посочен като наемател на жилище в [населено място], като договорът е сключен за срок от 24 месеца и предвижда месечна наемна цена. По преписката е представено и удостоверение за сключен граждански брак, от което се установява брачна връзка между жалбоподателя и българска гражданка.

На 03.04.2026 г. е издаден процесният отказ за издаване на виза, обективиран в стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза. Като правно основание е посочен чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ, като е възпроизведен текстът, че апликантът е осъждан в държавата, чийто гражданин е, или в държавата на обичайното му пребиваване, за умишлено престъпление от общ характер и в българското законодателство за същия вид престъпление е предвидено наказание лишаване от свобода минимум една година.

На 18.05.2026 г. от Дирекция „Миграция“ – МВР е постъпило становище на отдел „Миграция“ – СДВР с рег. № 513р-26814/09.03.2026 г., изготвено в рамките на съгласувателната процедура по искане за издаване на виза за дългосрочно пребиваване с № IST26003628V/04.02.2026 г. на М. Й., [дата на раждане], гражданин на Република Турция.

По делото е постъпило и писмо от Държавна агенция „Национална сигурност“ с вх. № 1-71/18.05.2026 г., обособено в класифициран том. Поради характера на представените материали съдържанието им не следва да бъде възпроизвеждано в публичния съдебен акт, но съдът ги съобразява при извършване на цялостната проверка за законосъобразност на отказа.

При така установеното от фактическа страна съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е от адресата на оспорения отказ, чрез надлежно упълномощен адвокат, в срока по чл. 149, ал. 1 АПК, срещу индивидуален административен акт, който засяга пряко правната сфера на жалбоподателя. Независимо от ограничението по чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ относно съдебното оспорване на отказите за издаване на визи за дългосрочно пребиваване, в случая жалбоподателят въвежда твърдения за засягане на правото му на личен и семеен живот по чл. 8 ЕКПЧ, доколкото заявеното пребиваване е свързано със съпругата му, българска гражданка. Тези твърдения са достатъчни, за да обосноват допустимост на съдебния контрол, без това предварително да предрешава основателността на жалбата.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът проверява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК. При извършената служебна проверка

съдът не установи пороци, които да обуславят отмяната на отказа.

Оспореният отказ е издаден от компетентен административен орган. Съгласно чл. 9г, ал. 1 ЗЧРБ, чл. 34 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим и чл. 32 от Регламент (ЕО) № 810/2009 (Визов кодекс), отказът за издаване на виза се постановява от компетентно консулско длъжностно лице. По делото е представена Заповед № 95-00-26/16.01.2025 г. на министъра на външните работи, с която на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства е възложено да определят с писмена заповед консулски длъжностни лица, които да съставят, подписват и връчват формулярите за отказ за издаване на визи. В изпълнение на това овластяване с Заповед № 6/13.02.2025 г. на Генералния консул на Република България в И. А. Г. З. – съветник, консул, е определен за завеждащ Консулската служба, като в т. 13 от заповедта изрично му е възложено правомощието да съставя, подписва и връчва формулярите за отказ за издаване на визи. Процесният отказ е подписан именно от това лице в посоченото му служебно качество, поради което съдът приема, че административният акт е издаден от материално, персонално и териториално компетентен орган. Следователно не е налице отменително основание по чл. 146, т. 1 АПК.

Отказът в изискуемата писмена форма. Той е обективиран в стандартния формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване, анулиране или отмяна на виза, какъвто е предвиден в приложимата подзаконова уредба. Във формуляра е индивидуализирано заявлението за виза № IST26003628V, посочено е лицето, до което се отнася произнасянето, отбелязано е, че визата е отказана, и е посочено конкретното правно основание — чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ. Вярно е, че изложението във формуляра е лаконично, но при конкретиката на настоящия спор това не води до незаконосъобразност на акта. Правното основание е ясно посочено, а фактическите данни, които го обосновават, се съдържат в административната преписка, приета по делото. Съгласно Тълкувателно решение № 16/1975 г. на ВС мотивите на административния акт могат да се съдържат и в други документи от административната преписка, когато същите са послужили при формиране волята на административния орган. В случая, макар фактическите съображения на административния орган да не са подробно развити в самия формуляр, от съдържанието на административната преписка могат да бъдат установени релевантните факти, въз основа на които е приложено основанието по чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ — осъждане за умишлено престъпление от общ характер, за което по българското законодателство е предвидено наказание лишаване от свобода минимум една година. Поради това съдът не споделя довода на жалбоподателя, че отказът е немотивиран до степен да препятства защитата му или съдебния контрол. Жалбоподателят е разбрал основанието за отказа, оспорил го е по съдебен ред, а съдът разполага с необходимите доказателства за проверка на приложението на материалния закон. Ето защо не е налице отменително основание по чл. 146, т. 2 АПК.

Не се установяват и съществени нарушения на административнопроизводствените правила. От преписката се установява, че заявлението за издаване на виза е разгледано по реда на специалната уредба на визовото производство.

Доводът на жалбоподателя, че производството е проведено формално и без реално изясняване на фактите, не намира опора в доказателствата по делото. Доколкото материалноправната предпоставка произтича от официално свидетелство за съдимост и от данните за постановени и влезли в сила съдебни актове, органът не е бил длъжен да провежда допълнително доказване извън проверката на релевантните документи. Не е налице и неизпълнение на указанията, дадени с предходното решение на Административен съд София-град, тъй като предходният отказ е бил издаден на различно основание и е бил отменен поради недостатъчна конкретика на съображенията, свързани с националната сигурност и съгласувателната процедура. Настоящият

отказ не е повторение на отменения отказ, а представлява ново произнасяне на различно материалноправно основание — чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ.

Неоснователно е и възражението, че не са обсъдени документите за брак, адрес на пребиваване и финансова обезпеченост. Тези документи са относими към целта и условията на заявеното пребиваване, но не могат да дерогират императивното отказно основание по чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ, ако то е налице. При наличие на законова пречка за издаване на виза органът не разполага с възможност да издаде визата по съображения, свързани с жилище, средства за издръжка или семена връзка. Ето защо необсъждането им в самия отказ не съставлява съществено процесуално нарушение, което да е повлияло на крайния резултат.

По отношение на материалната законосъобразност съдът приема следното:

Съгласно чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ отказва се издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато е осъждан в държавата, чийто гражданин е, или в държавата на обичайното му пребиваване за умишлено престъпление от общ характер и съгласно българското законодателство за същия вид престъпление е предвидено наказание лишаване от свобода минимум една година, освен ако не е реабилитиран. Нормата е императивна. При наличие на предвидените в нея предпоставки административният орган действа при условията на обвързана компетентност и следва да постанови отказ. В този смисъл е Решение № 10463 от 17.11.2022 г. по адм. дело № 7356/2022 г. на Върховния административен съд (ВАС).

В настоящия случай предпоставките на чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ са налице.

От приложеното свидетелство за съдимост, издадено от Централното бюро за съдимост при Министерството на правосъдието, се установява, че жалбоподателят М. Й. е осъждан в Република България. Отразени са осъждане по НОХД № 3659/2003 г., със споразумение, влязло в сила на 17.03.2004 г., както и осъждане по НОХД № 433/2005 г. на Окръжен съд – Хасково, с присъда, влязла в сила на 08.07.2009 г. Посочени са наложени наказания лишаване от свобода, включително наказание лишаване от свобода за срок от шест години при първоначален строг режим и глоба. Посочените престъпления са умишлени престъпления от общ характер. Те са от категорията престъпления, за които българското наказателно законодателство предвижда наказание лишаване от свобода значително над минималния праг от една година, визиран в чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ. Следователно не е налице спор относно характера на престъпленията и размера на предвиденото наказание. Жалбоподателят не въвежда и конкретен довод, че престъпленията не са умишлени, че не са от общ характер или че за тях българският закон не предвижда наказание лишаване от свобода минимум една година.

Не се установява и настъпила реабилитация. В жалбата не се съдържа твърдение, че жалбоподателят е реабилитиран. По делото не се твърди и не се доказва настъпила реабилитация — нито съдебна, нито по право. При липсата на такива твърдения и доказателства съдът не разполага с основание да приеме, че правните последици на осъжданията са заличени. Ето защо липсва основание да се приеме, че осъждането е ирелевантно за приложението на чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ.

Представеното удостоверение от турските власти, според което лицето не е осъждано в Република Турция и няма архивирано съдебно досие, не променя този извод. То удостоверява липса на съдебна регистрация в Турция, но не опровергава данните за осъжданията в Република България. По отношение на предпоставката осъждането да е постановено в държавата, чийто гражданин е чужденецът, или в държавата на обичайното му пребиваване, съдът намира, че макар жалбоподателят да е гражданин на Република Турция, от съвкупната преценка на събраните по делото доказателства се установява наличието на трайна лична и семейна обвързаност с Република България, която към релевантния момент на административното произнасяне е

достатъчна България да бъде квалифицирана като държава на неговото обичайно пребиваване по смисъла на чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ. По делото е безспорно установено, че жалбоподателят е в граждански брак с българска гражданка, а заявената цел на исканата виза е семейно събиране и дългосрочно установяване в страната. От приложените към заявлението документи се установява още, че за целите на пребиваването е осигурено жилище в [населено място] по силата на договор за наем, сключен за срок от 24 месеца. Посочените обстоятелства сочат на връзка с територията на Република България, която надхвърля рамките на инцидентно, краткотрайно или транзитно пребиваване. Макар понятието „обичайно пребиваване“ да не е легално дефинирано в ЗЧРБ, същото следва да се разбира като мястото, представляващо център на жизнените интереси на лицето, определян с оглед трайността на неговите лични, семейни и социални връзки. В случая именно Република България е държавата, с която жалбоподателят е установил такава трайна фактическа и семейна свързаност. При тези данни съдът приема, че е налице и териториалната предпоставка по чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ, доколкото осъжданията са постановени в държавата на обичайното пребиваване на жалбоподателя.

Неоснователен е доводът на жалбоподателя, че отказът е издаден в противоречие с предходното съдебно решение. Предходният отказ е с различно правно основание и е бил отменен при различна фактическа и правна рамка. Настоящият отказ е основан на чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ, като това основание е самостоятелно и императивно. Предходното съдебно решение не съдържа задължителни указания, които да изключват възможността органът да се произнесе на това основание, ако в хода на новото произнасяне приеме, че са налице предпоставките на закона. Съдът не установява и противоречие с чл. 177, ал. 2 АПК.

Неоснователни са и доводите за нарушение на чл. 8 ЕКПЧ. Разпоредбата на чл. 8, § 1 ЕКПЧ регламентира правото на всеки на зачитане на неговия личен и семеен живот, на неговото жилище и тайната на неговата кореспонденция. Според § 2 на чл. 8 ЕКПЧ намесата на държавните власти в ползването на това право е недопустима освен в случаите, предвидени в закона и необходими в едно демократично общество в интерес на националната и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите. С посочената норма са очертани рамките, в които, при спазване на принципа на съразмерност, е допустимо нарушаване на правото на личен и семеен живот при най-малко засягане на правата и законните интереси на лицата. Съдът приема, че във всеки конкретен случай следва да се прецени дали намесата съответства на изискванията на чл. 8, § 2 ЕКПЧ, а именно дали е предвидена в закона, преследва легитимна цел и е необходима в едно демократично общество. В случая безспорно държавата се намесва в правото на семеен живот на заявителя, но тази намеса е предвидена в закона – чл. 26, ал. 1 във вр. с чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ, и преследва легитимна цел, а именно да се гарантират общественият ред и обществената сигурност чрез ограничаване на достъпа до дългосрочно пребиваване на лица, спрямо които законодателят е преценил, че съществува повишен риск с оглед предходни осъждания за умишлени престъпления от общ характер. Според практиката на ЕСПЧ член 8 не може да се тълкува като гарантиращ правото на определен вид разрешение за пребиваване, като за всеки конкретен случай следва да се преценява необходимостта и пропорционалността на намесата в правото на личен и семеен живот. В случая намесата в семейния живот на заявителя съответства на належаща обществена нужда и е пропорционална на преследваната легитимна цел, поради което при засягането на тези основни човешки права не е нарушен принципът на пропорционалност. В обобщение следва да се посочи, че основната причина, поради която жалбоподателят твърди нарушение на чл. 8, § 1 ЕКПЧ, е обстоятелството, че има сключен граждански брак с българска гражданка. Правото на семеен живот, прогласено от

чл. 8, § 1 ЕКПЧ, обаче не гарантира правото на съпрузите да пребивават на територията на определена държава. Не може да се приеме, че отказът за издаване на виза на жалбоподателя ограничава несъразмерно правото му на семеен живот с българската гражданка, тъй като по делото не са ангажирани доказателства за наличие на пречки семейството да живее на територията на Република Турция. В разглеждания случай не се създават непреодолими пречки за осъществяване на връзки между съпрузите, още повече по делото няма данни, а и не се твърди спрямо жалбоподателя да е налице забрана за влизане на територията на Република България, следователно той също може да посещава съпругата си. В този смисъл е и практиката на ЕСПЧ във вр. с чл. 2, пар. 1 от Протокол 4 - решението на ЕСПЧ от 28 ноември 1996 г. по делото A. v. the N., § 71 - правото на зачитане на семейния живот (чл. 8) не гарантира по общ начин правото да се избира най-подходящото място, на което да се води семеен живот. В този смисъл Решение № 5493 от 27.05.2025 г. на ВАС по адм. дело № 2121/2025 г.

Не се установява и противоречие с целта на закона. Целта на разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ е да се предотврати допускането и пребиваването на територията на страната на чужденци, осъждани за умишлени престъпления от общ характер с определена степен на обществена опасност, когато правните последици от осъждането не са заличени. Процесният отказ именно реализира тази цел. Не е налице произволно упражняване на власт, нито използване на правомощието за цел, различна от предвидената в закона. Поради това не е налице отменително основание по чл. 146, т. 5 АПК.

Предвид изложеното съдът приема, че оспореният отказ е издаден от компетентен орган, в предвидената от закона форма, при спазване на административнопроизводствените правила, в съответствие с материалния закон и с целта на закона. Налице са предпоставките на чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ, поради което административният орган е действал при условията на обвързана компетентност и законосъобразно е отказал издаването на виза за дългосрочно пребиваване тип „D“. По изложените съображения съдът приема, че оспореният отказ е законосъобразен и жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на спора и доколкото ответникът не е претендирал разноски, съдът не следва да присъжда такива в негова полза.

Водим от горното, Административен съд София-град, III отделение, I 7 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. Й. (М. Y.), [дата на раждане] , гражданин на Република Турция, срещу Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване тип „D“ по заявление № IST26003628V от 04.02.2026 г. на завеждащ „Консулска служба“ в Генерално консулство на Република България в И., Република Турция.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 АПК.

СЪДИЯ: